

Crna Gora
Ministarstvo nauke

Broj: 01- 2543
Podgorica, 06. decembar 2017. godine

Na osnovu člana 3 stav 1 Pravilnika o uslovima i bližim kriterijumima za dodjelu nagrada za naučna dostignuća, kao i iznosima nagrada ("Službeni list CG", broj 40/15), Javnog poziva za dodjelu godišnjih nagrada za naučna dostignuća u 2017. godini objavljenog na veb stranici Ministarstva nauke 06. novembra 2017. godine, i Prijedloga Komisije za dodjelu godišnjih nagrada za naučna dostignuća u 2017. godini, sa sjednice održane 05. decembra 2017. godine, ministarka nauke donosi

O D L U K U

o dodjeli godišnjih nagrada za naučna dostignuća u 2017. godini, i to:

- 1. DR IGORU PAJOVIĆU**, istraživaču na Univerzitetu Crne Gore – Biotehničkom fakultetu u Podgorici, - **nagradu za najuspješnijeg naučnika, u iznosu od 2.000,00 €;** i
- 2. DR MARTINU ĆALASANU**, saradniku u nastavi na Univerzitetu Crne Gore – Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici, - **nagradu za pronalazača – inovatora za najuspješnije inovativno rješenje, u iznosu od 2.000,00 €.**

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo nauke je Rješenjem, broj 01-2355 od 22. novembra 2017. godine, obrazovalo Komisiju za dodjelu godišnjih nagrada za naučna dostignuća u 2017. godini, u sljedećem sastavu: **dr Sanja Damjanović**, ministarka nauke, predsjednica; **dr Nina Radulović**, članica Savjeta za naučnoistraživačku djelatnost; **Dr Andrej Mihailović**, istraživač na King's College-u u Londonu; **Prof. dr Aleksandra Perović**, vanredni profesor na University College London; i **Saša Ivanović**, projektni menadžer za istraživanja na INVO projektu; članovi.

Komisija je 05. decembra 2017. godine održala sjednicu, na kojoj je za Ministarstvo nauke utvrdila prijedloge za dodjelu godišnjih nagrada za naučna dostignuća u 2017. godini, većinom glasova prisutnih članova Komisije, u sljedećim kategorijama: najuspješnjem naučniku/naučnici; i pronalazaču – inovatoru za najuspješnije inovativno rješenje.

Za kategoriju **najuspješniji mladi talenat u oblasti nauke do 20 godina života** Komisija, i pored toga što su pristigle prijave u ovoj kategoriji od strane talentovanih mlađih ljudi, nije predložila nijednog kandidata za nagradu. Ovo iz razloga što nijedan od prijavljenih kandidata nije ostvario rezultate u naučnoistraživačkom radu; inovativni rezultat; ili idejno rješenje , tj. nije zadovoljio nijedan od kriterijuma Javnog

poziva za dodjelu nagrade ili neki od istih kriterijuma na nivou kvaliteta koji bi ga, po mišljenju Komisije, preporučio da dobije nagradu u ovoj kategoriji. Priloženi školski i studijski uspjesi pojedinih kandidata, iako izuzetnog dometa, nijesu bili, niti mogu biti postavljeni kao kriterijum javnog poziva za naučnu nagradu, pa nijesu bili determinišući ni za dodjelu iste.

Za kategoriju **najuspješnijeg naučnika/naučnice** predložen je **dr IGOR PAJOVIĆ**, istraživač na Univerzitetu Crne Gore – Biotehničkom fakultetu u Podgorici.

Dr Pajović je bio rukovodilac naučnoistraživačkog INVO projekta "Surveillance of invasive and native mosquito vectors and pathogens they transmit in Montenegro - LOVCEN", 2014-2017. Organizovao je osmu EMCA konferenciju "Mosquito Control in a Changing Environment" tokom marta 2017. godine u Bečićima.

Dr Pajović je istraživač u četiri međunarodna projekta, kao i u okviru COST akcije "European network for Neglected Vectors and Vector-Borne Infections" – EURNEGVEC, koja je realizovana od 2014. godine do oktobra 2017. godine.

Objavio je, kao jedan od koautora, dva naučna rada u međunarodnim časopisima u 2017. godini i to: „Surveillance of Arthropod-Borne Viruses and Their Vectors in the Mediterranean and Black Sea Regions Within the MediLabSecure Network“, Current Tropical Medicine Reports; i „First Record of Anoplophora glabripennis (Coleoptera: Cerambycidae) in Montenegro“, Baltic Forestry.

Dr Pajović je u toku 2017. godine imao po osnovu realizovanih naučnih aktivnosti porast K koeficijenta za 20.19 bodova.

Kao rezultat višegodišnjeg rada na tematici komaraca, kao mogućih vektora zaraznih bolesti ljudi i životinja u Crnoj Gori, inovativni pristup, rješenja i rezultate kandidat je prikazao kroz seriju novina kao što su korišćenje interaktivne mape; produkcija i prikaz klimatskih modela primjenjenih na Crnu Goru, a vezanih za mogućnost širenja i predikciju pojave vektora na teritoriji naše zemlje; itd.

Direktan rezultat istraživanja već primijenjen u praksi su korišćenje aplikacija za mobilne telefone Komarac APP i Vector Inspect APP od strane Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Crne Gore koji su dobili dozvolu da koriste aplikacije u svoje svrhe; korišćenje klopke za komarce Žbun TiN MNE od strane naučnika koji se bave ovom problematikom i upotreba Aquatain AMF kesica u suzbijanju komaraca.

Komisija je dala prednost ovom kandidatu iz razloga što je ispunio najveći broj kriterijuma koji su bili utvrđeni u Javnom pozivu za dodjelu godišnjih nagrada za naučna dostignuća u 2017. godini u odnosu na druge prijavljene kandidate. Takođe, Komisija je smatrala prikladnim da baš ovaj kandidat dobije nagradu u predmetnoj kategoriji zato što njegov naučni rad pokazuje izuzetno visok stepen opšte društvene korisnosti od značaja za suzbijanje infestacije štetnim insektom u pitanju i njegove uloge u širenju infektivnih bolesti. To je evidentan društveni izazov za Crnu Goru kao mediteransku zemlju podložnu infestaciji predmetnim insektom, ali i naročito aktuelan društveni izazov na globalnom novou, imajući u vidu epidimiju opasnih virusnih infekcija prenosivih putem ovog insekta koja je poslednjih godina pogodila druge geografske destinacije (epidemiju „Zika“ virusa u Južnoj i Centralnoj Americi).

Za kategoriju **pronalazača – inovatora za najuspješnije inovativno rješenje**, predložen je **dr Martin Ćalasan**, saradnik u nastavi na Univerzitetu Crne Gore-Elektrotehničkom fakultetu.

U jelu 2017. godine dr Martin Ćalasan je odbranio doktorsku disertaciju pod nazivom „Upravljanje prekidačkim reluktantnim generatorom i topologije energetskog pretvarača za rad u kontinualnom režimu“.

U okviru izrade doktorske disertacije dr Martin Ćalasan je, zajedno sa svojim mentorom realizovao, tj. formirao simulacioni model i eksperimentalni prototip, dvije topologije energetskog pretvarača koje omogućavaju bezsenzorsko upravljanje prekidačkim reluktantnim generatorom (Switched Reluctance Generator – SRG) u kontinualnom režimu rada. U odnosu na postojeće topologije, predložene topologije pretvarača imaju sljedeće prednosti: ne zahtijevaju prekidačke elemente, pojednostavljaju upravljanje SRG-om, ne zahtijevaju upotrebu senzora pozicije, predstavljaju jeftino rješenje za upravljanje prekidačkim reluktantnim generatotom, povećavaju robustnost cjelokupnog sistema, omogućavaju rad SRG-a sa kontinuiranim režimom faznih struja.

U toku 2017. godine, dr Martin Ćalasan je objavio naučni rad, u časopisu IET Electric Power Applications EPA, sa impakt faktorom većim od 1.8, u kome je izvršio poređenje razvijenih topologija energetskog pretvarača sa drugim najznačajnijim topologijama pretvarača koje se koriste za upravljanje prekidačkim reluktantnim generatorom.

Komisija je dala prednost ovom kandidatu iz razloga što je ostvario praktičnije i inovativnije rješenje nego drugi prijavljeni kandidat. Komisija je prvenstveno djelovala u ubjeđenju da je ovaj kandidat putem svoje inovacije tržištu ponudio potpuno novi proizvod, tj. prototip pogodan za proizvodnju, koji do sada nije postojao i ističe se po originalnosti, a nudi niz komparativnih prednosti u odnosu na proizvode slične namjene. Iz istih razloga kod predmetne inovacije se identificuje izrazit potencijal za komercijalizaciju i tržišnu supstituciju standardnih tehničkih rešenja u relevantnoj oblasti praktične primjene.

Na osnovu navedenog Prijedloga Komisije, ministarka nauke je donijela Odluku o dodjeli godišnjih nagrada za naučna dostignuća u 2017. godini, dobitnicima nagrada u kategorijama i iznosima nagrada, kao u dispozitivu ove Odluke.

MINISTARKA

Sanja Damjanović
Dr Sanja Damjanović